

iudaici^d sceleris^e ulcionem eisdem iudeis indixerit^f perpetuam^g servitutem.
 (4) Declaramus insuper^h et^h observariⁱ censem^{us}, ut si quando contra quemquam civium civilis seu criminalis actio^j attemptatur^k, secundum iura et approbatas consuetudines^l civitatis eiusdem a civibus iudicetur, lese maiestatis crimine vel prodende civitatis excessu dumtaxat exceptis, in quorum^m animadversionesⁿ velut^o detestabilium^p criminum licite cives et exteros mandamus admitti.

(5)^h De duello vero si quis^r impetitur^s, si septima manu honestarum^t personarum expurgare se poterit, eum^u ab impetitione^v duelli^u decernimus absolutum.

(6)^w Volentes etiam^x commode^y studio provideri, per quod^z prudentia doceatur^a in populis et rudis etas instruatur^b puerorum, potestatem damus plenariam magistro, qui Wienn^c per nos vel successores nostros ad scholarum^d regimen assumetur^e, ut alios doctores in facultatibus substituat de consilio virorum^f prudentum^f civitatis eiusdem, qui habeantur sufficientes et ydonei circa suorum studium auditorum^g.

(7)^h Ceterum, ut sub augustalis felicitate dominiⁱ continuum eademⁱ recipiatⁱ nostra imperialis civitatis incrementum, statuimus, ut omnes incole et advene ibidem habitare^j volentes in^k nostra et imperii dominatione^l sub tuta et libera lege^m ab omni servili condicione liberi vitam agant, qui videlicetⁿ annumⁿ et diem sine alicuius impetitione^o se^p pro civibus teneant^q secundum iura et approbatas^r consuetudines^s civitatis.

(8)^t De innata quoque clementia^u sedis nostre, que pacem et iusticiam comitatur in principe, decernimus^v et mandamus, ut si quandoquidem^w ali-

d) iudaci CE. e) zeleris E. f) induerit E. g) fehlt B. h) et insuper B. i) obsuari E. j) accio DE. k) intemptatur CDEFG, intendatur F. l) conswetudinis E. m) iniquorum B. n) animadversionem CDEFG. o) velit B, velud CDEFG, folgt a F p) testabilium C. q) [De duello] D. r) folgt civis CEFG. s) inpetitur DEG. t) honstarum C. u-u) ab impetitione duelli eum F. v) impetitione C, inpetitione E. w) [De studio scholarum] D. x) eciam DE. y) como-de C. z) quot C. a) docetur CDEFG. b) instruitur CDEFG. c) Winne C, Wyen(ne) D. d) scolarium CE. e) consumetur F. f-f) BF, providentium virorum C, prudentum virorum D, providentium virorum E, virorum prudentium G. g) adiutorium C. h) durch Sonderzeichen vom fortlaufenden Text abgehoben [ut cives sint liberi a servili condicione] als Überschrift eingefügt nach incrementum D. i-i) recipiat eadem DF. j) BFG, inhabitare CDE. k) fehlt F. l) dominacione D, donacione E. m) fehlt CE. n) annum videlicet B. o) inpetitione E. p) fehlt D. q) BFG, tenerunt C, tenti fuerint D, tenerint E. r) approbitas C. s) conswetudines E. t) [Ut res ablatas per naufragium quibus cives debeat repetere] D. u) clementia C. v) decrevimus B. w) quandoque E.